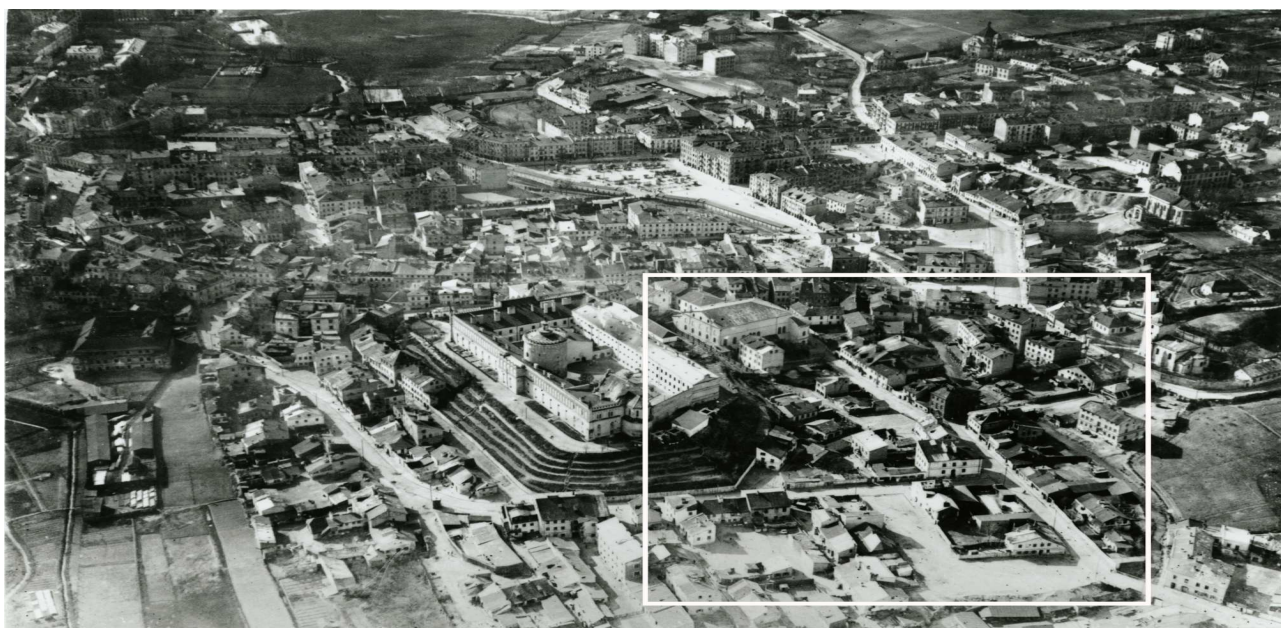
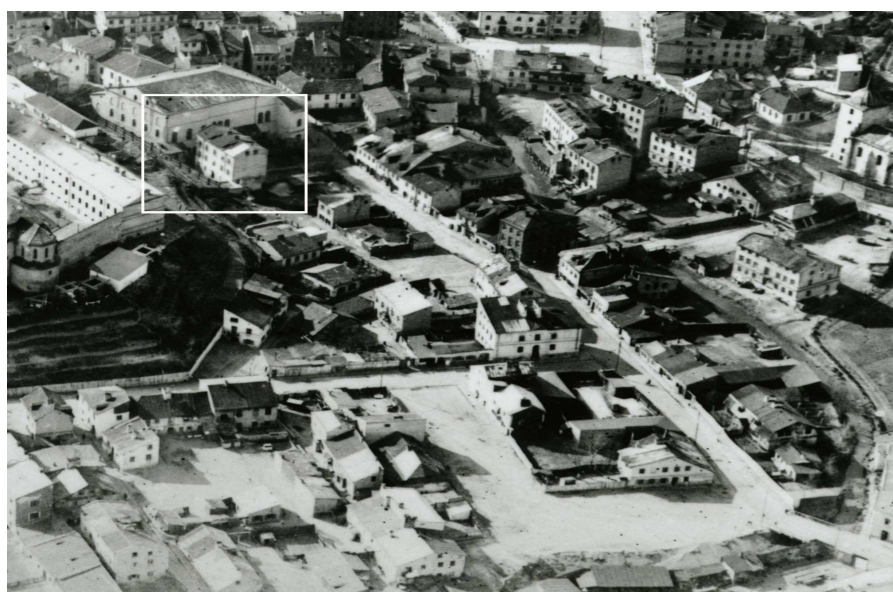

LOKALIZACJA NIERUCHOMOŚCI - Jateczna 7
LOCATION OF THE PROPERTY - Jateczna 7

Panorama Lublina, lata 30./Panorama of Lublin in the 1930s,

Fragment panoramy Lublina, lata 30., ul. Jateczna/A fragment of panorama of Lublin in the 1930s,
Jateczna street,

Fragment panoramy Lublina, lata 30., Jateczna 7/A fragment of panorama of Lublin in the 1930s,
Jateczna 7,

Jateczna 7 – Talmud-Tora

obecnie/currently, nie istnieje

Dawny numer policyjny / Former police number: 510

Numer hipoteczny / Mortgage number: -

Numer przed 1939 / Number before 1939: Jateczna 7

Numer po 1944 / Number after 1944: -

Numer obecny / Current number: nie istnieje

Właściciele / Owners:

1899 Szkoła żydowska (cheder)

1915 Szkoła „Talmud.”

lata 30-te XX w Gmina Żydowska - Szkoła Żydowska Powszechna

Religijna dla biednych dzieci „Talmud-Tora” w Lublinie, adm. Sara Mecherowska (1902, zam. ul. Szeroka 29)

Lokatorzy według wyznania, płci i wieku (1940 rok)/Tennants by religion, sex and age in 1940

Ogólna ilość mieszkańców		Mężczyzn	Kobiet	Dzieci do lat 6 włącznie	Dzieci od 7-18 lat włącznie	Uwagi
Chrześcijan	Żydów					
-	114	37	48	29		

Mieszkańcy nieruchomości wg. Zawodu (1940 r.)

Inhabitants according to profession (1940)

Zawód	Liczba osób zamieszkających						Uwagi
	na parterze	na piętrze	na poddaszu	w suterenie	w bud. frontowym	w oficynie	
Pracownicy umysłowi	4						
Wolne zawody							
Robotnicy							
Kupcy i przemysłowcy	4						
Rzemieślnicy	6						
Rolnicy							
Inne zawody							
Bez zawodu							

Informacje dodatkowe/Additional information:

(APL, Inspekcja Budowlana, sygn. 1778)

<u>Powierzchnia w m²: Ogółem:</u>	<u>646</u>
<u>zabudowane:</u>	<u>161,</u>
<u>podwórze:</u>	<u>485</u>
<u>Długość frontu:</u>	<u>68 mb</u>

Budynki:

3- piętrowy, murowany, przeznaczony na szkołę religijną.

<u>Pomieszczeń:</u>	<u>12</u>
<u>jednoizbowych:</u>	<u>1</u>
<u>dwuizbowa, na cele mieszkaniowe:</u>	<u>7 mieszkań,</u>
<u>ogród:</u>	<u>30m²</u>

W budynku szkoły mieściła się również kuchnia Gminy Żydowskiej oraz punkt dożywiania.

Plan budowy z IX 1931r.

wskazuje z jednej strony na sąsiedztwo z Zamkiem, od drugiej zaś z synagogą.

Pozostałe akta z lat 1937, 1940. Dołączony szkic sytuacyjny budynku.

Fragmenty Historii Mówionych/Fragments of Oral History

Marian Milsztajn

„Kiedy miałem trzy lata rodzice oddali mnie do chederu. W chederze uczyłem się do trzynastego roku życia. Cheder mieścił się przy Wielkiej Synagodze, na Jatecznej. Cheder i Talmud Tora to jest to samo. Cheder mógł być u rebego w domu lub w Talmud Tora. Tam też była szkoła powszechna w języku żydowskim. Język polski był, ale nie chcieli się uczyć. Pierwszy raz do chederu zaniósł mnie mama przez ulicę Ruską, aż do synagogi na Jatecznej. Obok synagogi był czteropiętrowy dom, gdzie na dole był cheder, a na wyższych piętrach były klasy. Melamed, nauczyciel siadał na wysokim krześle i nauczał nas.”

Izydor Sznajdman

„Do Talmud Tory przy Wielkiej Synagodze wchodziło się od ulicy Jatecznej. Ten budynek miał różne klasy, w których kształciła się młodzież. Synagoga była potężna, duża, wysoka, w środku było takie podium gdzie czytano Tore, dookoła były ławki, od sufitu wisiały ciężkie lichtarze. Nie było żadnych malowideł, na samej arce, gdzie przechowuje się radale, tam mogły być lwy lub coś w tym rodzaju. Maram to była bożnica na piętrze, to była jakby oddzielna budowla. Większa bożnica łącząca się z Maram nazywał się Marszał. W Lublinie na Szerokiej była też bożnica Rems Bethmedrich.”

Aleksander Szryft

„Dla najuboższych dzieci żydowskich Gmina Żydowska prowadziła Talmud-Torę przy Jatecznej. Mieściła się ona z tyłu Synagogi Maharszala. Chodziły tam dzieci z rodzin, których nie było stać na zapłatę w chederze. W Talmud-Torze, podobnie jak w chederach, uczono głównie przedmiotów religijnych, ze świeckich wykładana była tylko matematyka.”

✱

„Przy Jatecznej znajdował się także Besmedresz, nazywany także Kuls Besmedresz lub Besmedresz de Kahal. Był to gminny dom nauki. Mieścił się on po przeciwnej stronie Maharszalszul, ale jeszcze przed nią. Budynek jego stał na zakręcie ulicy Jatecznej. Mój dziadek, który mieszkał na przeciwko tego Besmedresz, wstawał bardzo wcześnie. Najpierw obmywał się rytualnie, ponieważ bez tego nie można było zrobić trzech kroków. Następnie szedł do Besmedresz, tam studiował Talmud. Często miał tam też wykłady dla lubelskich Żydów. O dziewiątej godzinie rano wracał do domu i szedł do pracy.”

Fotografie współczesne/Contemporary photographs

Jateczna 7, fot. Marcin Fedorowicz, 2010.